

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2017

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har bett bl.a. skatteutskottet att senast den 26 april 2018 kl. 14.00 yttra sig över regeringens skrivelse 2017/18:75 och eventuella följdmotioner i de delar de berör utskottets beredningsområde.

Ingen motion har väckts i ärendet.

Skatteutskottet har beslutat att yttra sig över redogörelsen i de delar som avser riksdagsskrivelser som utskottet medverkat till och som inte var slutbehandlade den 31 december 2017.

Följande tio riksdagsskrivelser har enligt redogörelsen ännu inte slutbehandlats:

- 2001/02:201 om avskaffande av reklamskatten
- 2011/12:170 om Öresundsavtalet
- 2013/14:56 om uppföljning av förslaget om ändrade 3:12-regler
- 2013/14:186 om ändring av beställningsbemyndiganden och överlåtelse av fastighet
- 2013/14:251 om ett starkare skydd för våldsutsattas personuppgifter
- 2014/15:169 om personligt betalningsansvar
- 2015/16:161 om kontroll av postförsändelser och försändelser förmedlade av kurirföretag
- 2016/17:63 om uppföljning av effekter för företagen
- 2016/17:98 om att regeringen i kommande skrivelser fullt ut bör analysera enskilda skatteutgifters samhällsekonomiska effektivitet och sysselsättningseffekt
- 2017/18:80 om konsekvensanalys av den nya fåmansföretagsdefinitionen.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelse 2017/18:75 redogör regeringen för de åtgärder med anledning av riksdagens skrivelser till regeringen som vidtogs under tiden den 1 januari–31 december 2017. För att underlätta riksdagens utvärderings- och uppföljningsarbete omfattar redogörelsen vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång.

En viktig del av redogörelsen för behandlingen av riksdagsskrivelserna är lagstiftningsärendena och regeringens utfärdande av lagar eller beslut om förordningar. Många av förordningarna är grunden för en omfattande normgivning på myndighetsnivå. Skrivelsen innehåller därför också uppgifter om regelbeståndet i Svensk författningssamling (SFS) och hos myndigheterna.

Av de riksdagsskrivelser som tas upp i regeringens redogörelse avser de flesta ärendena lagstiftning som utskottet beredde under 2017 och där regeringens åtgärd har varit att utfärda den lagstiftning som riksdagen antagit. Dessa riksdagsskrivelser är i och med detta slutbehandlade.

Enligt redogörelsen har två tillkännagivanden från utskottet slutbehandlats under året. Det gäller tillkännagivanden om noggranna överväganden i fråga om inskränkningar av meddelarfriheten och sekretessbestämmelsernas utformning (bet. 2012/13:SkU8) och ett tillkännagivande om att riksdagen bör vidta ytterligare åtgärder för att öka takten i regelförenklingsarbetet i enlighet med Riksrevisionens slutsatser (bet. 2016/17:SkU27).

Enligt skrivelsen slutbehandlades det förstnämnda tillkännagivandet i samband med proposition 2016/17:2018 Några frågor om offentlighet och sekretess vari regeringen redovisade sitt arbete med offentlighet och sekretess i EU-samarbetet. Det andra tillkännagivandet slutbehandlades i samband med att regeringen i budgetpropositionen för 2018 redovisade de ytterligare åtgärder som vidtagits för att förenkla skattesystemet.

Tio riksdagsskrivelser har redovisats som icke slutbehandlade. Utskottet behandlar i det följande dessa icke slutbehandlade riksdagsskrivelser.

Utskottets ställningstagande

Avskaffande av reklamskatten

Det är angeläget att riksdagens skrivelser behandlas med nödvändig skyndsamhet, och det är önskvärt att regeringen så långt som möjligt försöker ange när den kan tänkas avsluta ett ärende som är under behandling.

När det gäller frågan om en avveckling av reklamskatten konstaterar utskottet att det nu har gått 16 år sedan utskottet föreslog ett tillkännagivande om en sådan avveckling med beaktande av de budgetpolitiska målen.

Riksdagen beslutade att göra ett tillkännagivande i enlighet med skatteutskottets förslag den 10 april 2002. Sedan 2002 har frågan tagits upp i

det årliga budgetarbetet, och ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten togs 2006 och 2008. Utskottet har vid flera tillfällen påtalat att riksdagens tillkännagivande avser avveckling av hela reklamskatten.

I september 2013 överlämnade Presstödskommittén sitt betänkande Översyn av det statliga stödet till dagspressen (SOU 2013:66). Enligt kommitténs bedömning borde reklamskatten avskaffas i enlighet med riksdagens tillkännagivande från 2002. Konstitutionsutskottet riktade i maj 2015 ett tillkännagivande till regeringen om att stegvis, till en början riktat mot dagspressen, påbörja processen med att avveckla reklamskatten.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2017 sänkte riksdagen skattesatsen för annons i periodisk publikation från 3 procent till 2,5 procent, och skattesatsen för övriga annonser och reklam sänktes från 8 procent till 7,65 procent. Vidare höjdes gränsen för återbetalning av reklamskatt avseende annonser i självständig periodisk publikation från ett belopp motsvarande en skattepliktig omsättning om högst 50 miljoner kronor till 75 miljoner kronor för helt år. Gränsen för redovisningsskyldighet för reklamskatt för övriga annonser och reklam höjdes från 20 000 kronor till 60 000 kronor. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2017.

I skrivelsen anför regeringen att riksdagen efter förslag i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.25 s. 589 f.) den 1 januari 2018 slopade reklamskatten för annons i periodisk publikation som inte utgör annonsblad, katalog eller program. I propositionen gjorde regeringen vidare bedömningen att det för 2018 inte finns något utrymme för ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten. Regeringen avser dock att fortsätta med det stegvisa avskaffandet av reklamskatten. I skrivelsen anför regeringen vidare att regeringen i budgetpropositionen för 2017 gjorde bedömningen att skattesatsen för övriga annonser och reklam bör sänkas från 7,65 procent till 6,9 procent fr.o.m. den 1 januari 2019. För det fall avsatta reformmedel bedöms räcka till ytterligare sänkning av skattesatserna, bör en sådan sänkning övervägas och regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag.

Olika regeringar har i budgetpropositionen för varje år redovisat sina överväganden som inneburit att frågan prioriterats men att det med beaktande av de budgetpolitiska målen inte funnits förutsättningar för en finansiering av en sådan åtgärd. Riksdagen har i sitt budgetbeslut för respektive år godtagit denna uppfattning och samtidigt i allmänhet avvisat en rad motioner om en omedelbar avveckling av reklamskatten. Det kan således enligt utskottets mening inte hävdas att någon regering skulle ha försummat att hörsamma riksdagens begäran att pröva frågan. Till saken hör också att den nuvarande regeringen och tidigare regeringar har förklarat för riksdagen att hela reklamskatten bör avskaffas. Någon kritik från konstitutionell synpunkt kan enligt utskottets uppfattning nu inte riktas mot någon regering för dess hantering av frågan.

Utskottet anser trots detta att det har gått orimligt lång tid sedan riksdagen gjorde sitt tillkännagivande och att det nu är angeläget att regeringen slutligen

verkställer riksdagens beslut. Det är bra att regeringen vidtagit åtgärder som syftar till att avveckla reklamskatten och nu aviserar ytterligare steg för att avveckla skatten, men utskottet anser att det dessutom borde vara möjligt för regeringen att närmare ange när riksdagsskrivelsen beräknas vara slutbehandlad.

Öresundsavtalet

När det gäller Öresundsavtalet, dvs. riksdagens tillkännagivande i riksdagsskrivelse 2011/12:170, beslutade riksdagen den 15 mars 2012 med bifall till en reservation (S, MP, V) om ett tillkännagivande om att skatteavtalet med Danmark bör förhandlas om för att förbättra balansen mellan bosättningskommun och arbetskommun vid beskattning av gränspendlare i Öresundsregionen.

I skrivelsen redovisar regeringen att Finansdepartementet har tagit kontakt med sin danska motsvarighet för en utvärdering av det särskilda avtal mellan Sverige och Danmark från 2003 som reglerar kompensationen för förlorade skatteintäkter för personer som arbetspendlar mellan länderna, den s.k. utjämningsordningen. Arbetet ska ske i linje med de förutsättningar som anges i avtalet. När utvärderingen är klar kan regeringen ta ställning till om det utjämningsbelopp som överförs från Danmark till Sverige är tillräckligt stort för att möjliggöra kompensation för de kostnader för hemkommunerna som pendlarna medför.

Den nuvarande regeringen och tidigare regeringar har under lång tid utvärderat avtalet. Utskottet anser att regeringen bör kunna ta ställning i frågan.

Uppföljning av förslaget om ändrade 3:12-regler

Ett annat ärende som inte har slutbehandlats rör en ändring av de särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag, de s.k. 3:12-reglerna. Under utskottets beredning av ändringsförslaget som lämnades i budgetpropositionen för 2014 framkom farhågor om att det inte kunde uteslutas att det fanns ett behov av ytterligare ändringar som motverkade möjligheterna till inkomstomvandling samtidigt som regelverket värnade gynnsamma villkor för företagande och risktagande.

De aktuella ändringarna i budgetpropositionen för 2014 innebar att det infördes ett kapitalandelskrav om 4 procent som innebär att löneunderlagsregeln bara får tillämpas av delägare som äger en viss minsta andel av kapitalet i företaget. Det lönebaserade utrymmet begränsas också till att per år uppgå till högst 50 gånger den egna eller närståendes kontanta ersättning samtidigt som det höjs från 25 till 50 procent av underlaget. Löneuttagskravet sänks till 9,6 inkomstbasbelopp, och en definition av dotterföretag införs. Slutligen höjs den positiva räntefördelningsrätten.

Riksdagen beslutade den 20 november 2013 i enlighet med utskottets förslag om ett tillkännagivande om att regeringen noga bör följa utvecklingen av de förändringar av 3:12-reglerna som föreslogs i budgetpropositionen för 2014 och vid behov skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag som ytterligare justerar regelverket.

I skrivelsen anför regeringen att man den 15 januari 2015 gav Utredningen om översyn av 3:12-reglerna (Fi 2014:06) i uppdrag att se över 3:12-reglerna i syfte att begränsa möjligheterna till inkomstomvandling. Utredningen överlämnade i september 2016 betänkandet Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75). Betänkandet har remissbehandlats. Utredningens förslag behandlades i en lagrådsremiss som beslutades den 8 juni 2017. M, SD, C, L och KD angav i ett särskilt yttrande till finansutskottets betänkande om riktlinjer för den ekonomiska politiken (bet. 2016/17:FiU20) att de var beredda att agera i riksdagen, t.ex. i form av en misstroendeförklaring, om förslaget ingick i budgetpropositionen för 2018. Regeringen presenterade därför inte något förslag i budgetpropositionen för 2018. Lagstiftningsärendet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet anser att regeringen alldeles oavsett om det aviserade förslaget i budgetpropositionen för 2018 dragits tillbaka bör redovisa för riksdagen hur de förändringar av 3:12-reglerna som antogs efter förslag i budgetpropositionen för 2014 fallit ut vid tillämpningen.

Ändring av beställningsbemyndigande och överlåtelse av fastighet

Riksdagen behandlade våren 2014 en proposition om förändrad trängselskatt och infrastruktursatsningar i Stockholm. Riksdagen beslutade den 26 mars 2014 bl.a. att bemyndiga regeringen att utan ersättning överlåta fastigheten Järfälla Barkarby 4:1 till Järfälla kommun. I ärendet anförde skatteutskottet, utan att föreslå ett tillkännagivande till regeringen, att utskottet instämde i det som försvarsutskottet hade anfört om en analys av de operativa konsekvenserna, en bedömning av merkostnaderna och en dialog med Försvarsmakten i samband med överlåtelsen av den aktuella fastigheten. Skatteutskottet hade i övrigt inget att invända mot att regeringen bemyndigades att överlåta fastigheten.

Enligt skrivelsen godkände regeringen den 3 april 2014 ett avtal om finansiering och medfinansiering av utbyggnad av tunnelbanan samt ökad bostadsbebyggelse i Stockholms län enligt 2013 års Stockholmsförhandling. Fortifikationsverket för en kontinuerlig dialog med Järfälla kommun, Stockholms läns landsting och Försvarsmakten gällande projektet. Fortifikationsverket har ännu inte genomfört någon överlåtelse och dialogen mellan parterna fortsätter. Regeringen håller sig informerad om dialogen, som bl.a. syftar till att minimera de konsekvenser som en överlåtelse av fastigheten innebär för Försvarsmaktens verksamhet.

Utskottet ser ingen anledning att rikta någon kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

Ett starkare skydd för våldsutsattas personuppgifter

Riksdagen behandlade våren 2014 en proposition om förstärkt skydd av personuppgifter för hotade och förföljda personer. Förslaget innebar att Skatteverkets möjlighet att begära biträde av socialnämnden i ärenden om kvarskrivning och sekretessmarkering lyftes fram i lagtexten och att sekretessen för personuppgifter i ärenden om kvarskrivning förstärktes. Förslaget innehöll också en beskrivning av det fortsatta arbetet med att skapa ett starkare skydd för de våldsutsattas personuppgifter.

Riksdagen beslutade den 8 maj 2014 i enlighet med utskottets förslag om ett tillkännagivande till regeringen om att avsaknaden av ett starkt skydd för våldsutsattas personuppgifter leder till otrygghet och utsatthet och att det därför är viktigt att ett förslag som löser problemen på detta område utarbetas skyndsamt och läggs fram inom rimlig tid.

Enligt skrivelsen gav regeringen den 26 juni 2014 en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder som ger ett förstärkt skydd för hotade och förföljda personers personuppgifter (dir. 2014:98). Betänkandet Ökad trygghet för hotade och förföljda personer (SOU 2015:69) överlämnades i juni 2015 och har remitterats. Regeringen anför vidare i skrivelsen att regeringen i enlighet med vad som aviserats i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.32) kommer att lämna en proposition till riksdagen under våren 2018.

Regeringen lämnade den 15 mars 2018 proposition 2017/18:145 Ökat skydd för hotade och förföljda personer samt några åtgärder för att öka kvaliteten i folkbokföringen till riksdagen.

Riksdagen har påtalat att avsaknaden av ett starkt skydd för våldsutsattas personuppgifter leder till otrygghet och utsatthet och att det därför är viktigt att ett förslag som löser problemen på detta område utarbetas skyndsamt. Utskottet anser att beredningen av frågan tagit alldeles för lång tid men anser att det är glädjande att regeringen nu återkommit till riksdagen med förslag.

Personligt betalningsansvar

I samband med behandlingen av motioner från den allmänna motionstiden 2014/15 beslutade riksdagen den 26 mars 2015 i enlighet med utskottets förslag om ett tillkännagivande om att regeringen snarast ska se över reglerna om företrädaransvar, om tillämpningen av bestämmelserna har blivit för hård och om bestämmelserna bör ändras för att öka rättssäkerheten och förutsägbarheten, förbättra villkoren för att starta, driva och utveckla företag och minska riskerna för att livskraftiga företag avvecklas i onödan.

Enligt skrivelsen gav regeringen den 17 september 2015, som ett underlag för regeringens fortsatta arbete, Skatteverket ett uppdrag att redogöra för hur reglerna om företrädaransvar i vissa fall tillämpas. Uppdraget redovisades den 30 november 2015. Som framgår av budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.32) har regeringen gett Statskontoret i uppdrag att se över bestämmelserna i

skatteförändelagen (2011:1244) om hel eller delvis befrielse från företrädaransvar och om anstånd som är till fördel för det allmänna och att analysera om tillämpningen av bestämmelserna har blivit för hård samt överväga behov av förändringar, i enlighet med vad som närmare anges i uppdraget. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2018.

Riksdagen har nyligen ställt sig bakom reservation 13 i skatteutskottets betänkande 2017/18:12 Skatteförfarande som konstaterar att regeringens uppdrag till Statskontoret inte avser hela frågan om företrädaransvar. Uppdraget omfattar t.ex. inte den viktiga aspekten om rekvisiten som bl.a. föreskriver att det ska handla om grov oaktsamhet. Riksdagen anser att regeringens förfarande är anmärkningsvärt och att Statskontoret bör få ett utökad uppdrag som omfattar hela företrädaransvaret och inte bara begränsade delar.

Riksdagen beslutade under 2015 om ett tillkännagivande till regeringen om att snarast låta se över reglerna för det skatterättsliga företrädaransvaret. Regeringen har inte återkommit med konkreta förslag, vilket den bör göra snarast. Utskottet utgår från att frågan redovisas i enlighet med riksdagens önskemål.

Kontroll av postförsändelser och försändelser förmedlade av kurirföretag

I samband med att riksdagen under förra riksmötet antog en ny tulllag beslutade riksdagen den 2 mars 2016 att ställa sig bakom det som utskottet anfört om att se över möjligheten att utöka Tullverkets befogenhet att besluta om postspärrar för postförsändelser samt att införa samma möjlighet för försändelser förmedlade av kurirföretag.

Enligt skrivelsen avser regeringen att inom kort ge en utredare i uppdrag att utreda frågan.

Utskottet anser att det tagit orimligt lång tid för regeringen att komma fram till ett beslut om att en utredare ska se över frågan.

Uppföljning av effekter för företagen

Riksdagen behandlade i november 2016 ett förslag om ändringar i mervärdesskattelagen med anledning av tillämpningen av nya EU-bestämmelser om fast egendom. Riksdagen beslutade den 24 november 2016 i enlighet med utskottets förslag om ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen kort efter utgången av 2017 bör följa upp hur de ändrade bestämmelserna har påverkat företagens administrativa börda, särskilt i relation till mervärdesskatteredovisningen, och återkomma med förslag på de åtgärder som kan visa sig behövas för att förhindra orimligt ökade administrativa svårigheter med ökade kostnader för företagen som följd.

Enligt skrivelsen gav regeringen Skatteverket i regleringsbrevet för 2018 i uppdrag att redogöra för vilka effekter förändringarna i proposition 2016/17:14 om ett nytt fastighetsbegrepp i mervärdesskattelagen har haft på

företagens administrativa börda, särskilt i relation till mervärdesskatteredovisningen. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2018. Regeringen avser att återkomma i frågan under 2018.

Utskottet ser ingen anledning att rikta någon kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

Analysera enskilda skatteutgifters samhällsekonomiska effektivitet och sysselsättningseffekt

I samband med riksdagens behandling av regeringens skrivelse 2016/17:98 Redovisning av skatteutgifter 2017 tillkännagav riksdagen att regeringen i kommande skrivelser fullt ut bör analysera enskilda skatteutgifters samhällsekonomiska effektivitet och sysselsättningseffekt (bet. 2016/17:SkU32).

Enligt skrivelsen avser regeringen att återkomma med anledning av tillkännagivandet i regeringens skrivelse Redovisning av skatteutgifter 2018.

Utskottet ser ingen anledning att rikta någon kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

Konsekvensanalys av den nya fåmansföretagsdefinitionen

Riksdagen behandlade i november 2017 regeringens proposition 2017/18:8 Justering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen. Riksdagen ställde sig bakom regeringens förslag till lagändring och biföll en reservation (M, C, L, KD) om att regeringen senast den 1 juli 2019 ska återkomma till riksdagen med en konsekvensanalys av den nya fåmansföretagsdefinitionen (bet. 2017/18:SkU4).

Enligt skrivelsen avser regeringen att återkomma i frågan senast den 1 juli 2019.

Utskottet ser ingen anledning att rikta någon kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

Stockholm den 12 april 2018

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Cecilia Widegren (M), Maria Strömkvist (S), Helena Bouveng (M), Peter Persson (S), Olle Felten (-), Fredrik Schulte (M), Rasmus Ling (MP), David Lång (SD), Momodou Jallow (V), Larry Söder (KD), Patrik Lundqvist (S), Jamal El-Haj (S), Erik Andersson (M) och Mathias Tegnér (S).